

Կ Ր Օ Ն Ա Կ Ա Ն

Ս Կ Ի Զ Բ Ը

(Թարգմանութիւն Գր. Պետրովից)։

«Գնացէք առաւելապէս Իսրայէլի տան
կորած ոչխարների մօտ» (Մատթ. Ժ. 6.)։

Շրջում էր Յիսուս հրէից քաղաքներն ու գիւղերը՝ քարոզելով Աստուծոյ արքայութեան աւետարանը։ Ամեն տեղ ժողովուրդը խառն բազմութեամբ նորա շուրջնէր հաւաքուում։ Երուսաղէմի տաճարի գաւթում, լերան վրայ, կանաչ արտերում, լճի ափին հարիւրաւոր և հազարաւոր ունկնդիրներ ագահաբար հետեւում էին նորա ամեն մի խօսքին։

Մարդիկ յոգնել էին կեանքի անարդարութիւնից։ Նրանք կարօտով դիմում էին դէպի Աստուծոյ արդարութիւնը, ինչպէս սենեակի խեղդուկ օդի մէջ փակուածը կը դիմէ դէպի դրսի թարմ և մաքուր օդը։ Եւ Քրիստոսի խօսքը այնպիսի սիրով էր լցուած, այնպիսի ուրախութիւն էր խոստանում կեանքի բարեփոխման միջոցով, որ մարդկանց համար այդ խօսքը հացից շատ աւելի թանկ էր։

Դպիրներն ու փարիսեցիներն արհամարհում էին ժողովրդին. նրան տխմար էին համարում և անընդունակ Աստուծոյ կամքը հասկանալու, ուստի և չէին ուսուցանում նրան։

Փրկիչը տեսնելով ագահաբար իրեն խողների բազմութիւնը, ասում էր, որ մարդիկ ծարաւի են արդարութեան, միայն չգիտեն թէ ո՛ւր դիմեն. պէտք է մօտենալ ժողովրդին, նա ագէտ է, որովհետեւ նրան բարի խօսք ասող չկայ։ Ժողովուրդը անհովիւ հօտի պէս երեսի վրայ է թողնուած։ Մարդիկ Աստուծոյ խօսք չեն լսում, իրենց

մասին ոչ մի տեղից հոգացողութիւն չեն տեսնում, օտարացած են միանգամայն և թափառում են որպէս անհովիւ ոչխարներ։ Բայց ահա հնչում է Քրիստոսի ձայնը, երկնքի արքայութեան խօսքը լսում է քաղաքներում ու գիւղերում և ժողովուրդը գիմում է դէպի մեծ վարդապետը։ Նորա շուրջն են խոնւում մեծամեծ խմբերով, տասնեակ վերստեր գնում են Նորա յետեից, որպէս զի մէկ էլ լսեն Նորան և յափշտակուած Նորա խօսքերից՝ մոռանում են նոյն իսկ ուտելու մասին։

Այս բոլորը տեսնելով՝ խղճում էր Յիսուս ժողովրդի վրայ և առում իւր աշակերտներին. «Հունձը շատ է, իսկ մշակներ սակաւ։ Աղաչեցէք հնձի Տիրոջը, որ մշակներ ուղարկէ իւր հնձի համար» (Մատթ. Թ. 38)։

Բայց մինչև մշակների դալը չի կարելի թողնել, որ Աստուծոյ արտի ցորենը փչանայ. հատիկները թափւում են, պէտք է արտը հնձել։ Ուստի և կանչելով իւր տասներկու աշակերտներին՝ Յիսուս ուղարկեց նրանց, պատուիրեց ու առաց. «Հեթանոսների երկիր չգնաք և Սամարացոյ քաղաք չմտնէք։ Այլ գնացէք առաւելապէս Իսրայէլի տան կորած ոչխարների մօտ։ Եւ երբ գնաք, քարոզեցէք և ասացէք, թէ մօտեցել է երկնքի արքայութիւնը» (Մատթ. Ժ. 5—7)։

Վերջում Յիսուս բաժանուելով իւր աշակերտներից՝ կասէ նրանց. «Գնացէք այսուհետև քարոզեցէք բոլոր հեթանոսներին... սովորեցրէք նրանց պահելու այն ամենը, ինչ որ պատուիրեցի ձեզ» (Մատթ. ԻԲ. 19—20)։

Իսկ սկզբում նա խստութեամբ սահմանափակում է աշակերտների քարոզութեան շրջանը. «Հեթանոսների և սամարացիների մօտ չգնաք, այլ գնացէք միմիայն Իսրայէլի տան կորած ոչխարների մօտ»։

Քրիստոսի աւետարանը ամբողջ աշխարհին քարոզելու գործը շատ մեծ գործ է. նա պահանջում է հոգու մեծ յատկութիւններ, երկար նախապատրաստութիւն։ Այդտեղ միմիայն խօսք չէ հարկաւոր, այլ անհրաժեշտ է անձնուրաց սէր, անօրինակ հեղութիւն, Փրկչի բոլոր պատ-

ուէրները գործով ցոյց տալու կարողութիւնս:

Չար սրտերը փամփկացնել կարելի է միմիայն կաթոգին սիրով: Այլապէս լոկ սիրոյ քարոզը առանց համապատասխան գործի կարող է միամիայն զայրոյթ առաջացնել և մարդկանց չարութիւնը դրդուել:

Քրիստոսի առաքեալները, այն ժամանակ, երբ առաջին անգամ Յիսուս նրանց ուղարկում էր, դեռ այդպիսի պատրաստութիւն չունէին հեթանոսների և սամարացիների մէջ, անձնուրաց սիրով և կատարեալ խոնարհութեամբ Քրիստոսի ճշմարտութիւնը քարոզելու համար: Երբ արեւ ծագում է, միանգամից չէ լուսաւորում աշխարհը. այլ սկզբում բարձրութիւնները, ապա ամբողջ երկիրը, իսկ յետոյ՝ նաև խորութիւններն ու ձորերը: Այդպէս էլ Քրիստոսի ճշմարտութեան լոյսը հետզհետէ էր լուսաւորում առաքեալների սրտի ամեն կողմերը, նրանց հոգու բոլոր խորքերը: Սկզբներում Փրկիչ իւր աշակերտների հետ ունեցած խօսակցութեան միջոցին յաճախ ստիպուած էր լինում երկար կանգ առնել և մի առ մի հասկացնել նրանց: Առաքեալները յաճախ վիճում էին իրար հետ առաջնութեան համար. հարցնում էին թէ ինչ վարձ պիտի ստանան իրանք, որ ամեն ինչ թողել են և հետեւել Քրիստոսին. բռնկւում էին, սամարացոց անհիւրընկալ գիւղը ապրելու համար աղօթել էին ուղում, չէին ընդունում անձնագոհութեան անհրաժեշտութիւնը մարդկանց փրկութեան գործի համար, ասում էին Փրկչին. «Տէր մի անիր այդ (այսինքն մի գնար դէպի խաչ), իննայիս Բեզա՝ Ուստի և Յիսուս սահմանափակում է նրանց քարոզութեան շրջանը՝ ասելով. «Հեթանոսների երկիր չգնաք և սամարացոց քաղաք չմտնէք»: Խոզերի հետ խօսելու համար առանձնապէս զօրեղ ձայն պիտի ունենալ, ծանր վէրքերը առանց ցաւի բուժելու համար շատ քրնքոյշ ձեռքեր պիտի ունենալ: Առաքեալները դեռ եւս այդպատրաստութիւնը չունէին. նրանց խօսքի ու վարմունքի մէջ յաճախ խստութիւն ու բարկութիւն էր նկատւում: Այդպիսի վարմունքը ոչ թէ կը գրաւէր, այլ աւելի ևս կը

հեռացնէր հեթանոսներին ու սամարացիներին նոր վարդապետութիւնից։ Բոլորովին այլ բան էր ներկայացնում հրէից ժողովուրդը։ Այստեղ երկիրը տատասկոտ և խապան չէր, այլ պատրաստի հող կար, որ ցանքի էր սպասում։ Մարդիկ տանջւում էին հողեւոր սովից։ Ամբոխը մոլորուած ոչխարի պէս այս ու այն կողմն ընկած՝ փրնտւում էր, թէ ո՞վ ցոյց կը տայ իրեն կեանքի ճանապարհը։

Նայեցէք ժողովրդի այս ամբոխին, որ ամենուրեք մեր շուրջն է խռնում, ասում էր Փրկիչ իւր աշակերտներին։ Ձէ որ սոքա Աստուծոյ արտերն են, որոնք վաղուց հասել և հնձի են սպասում։ Նրանք պատրաստ են Տիրոջ շտեմարանների համար։ Ինչու է միայն գնալ ու ժողովել։ Գնացէք դուք այդ մոլորուած ժողովրդի մօտ, աւետեցէք փրկութեան խօսքը Իսրայէլի տան կորած ոչխարներին։

Առաքեալները սկզբում դեռեւս պատրաստ չէին նոյն իսկ հրէաներին ցոյց տալու կեանքի ճանապարհը։ Նրանք շատ բան դեռ չգիտէին. յետոյ միայն իմացան։ Ուստի և սկզբում Յիսուս միայն այսչափ է պատուիրում նրանց, «երբ որ գնաք, քարոզեցէք, թէ մօտեցել է երկնքի արքայութիւնը», այսինքն նրանք պէտք է քարոզէին ոչ թէ երկնքի արքայութիւնը, որ իրանք դեռ լաւ չէին ըմբռնել, այլ մի միայն պիտի աւետէին, թէ երկնքի արքայութիւնը մօտեցել է, թէ հնարաւոր է կեանքը բարեփոխել, թէ չարիքի և տանջանքի դէմ միջոց գտնուած է։ Իսկ եթէ մէկը ուզում էր իմանալ, թէ ի՞նչ է երկնքի արքայութիւնը և ինչպէս պէտք է ձեռք բերել այդ, թող դիմէր հէնց իրեն՝ ուսուցչին։ Աշակերտների գործն էր առժամանակ բոլոր ճշմարտութեան ծարաւիներին աւետելու, որ ճշմարտութիւնը արդէն երևացել է երկրի վրայ և որ այդ ճշմարտութիւնը հէնց ինքը Յիսուս Քրիստոսն է։ Նոր կեանքի առաւօտ էր բացուել, ճշմարտութեան արեգակը ծագել էր երկրի վրայ, իսկ հազարաւոր մարդիկ հեծում էին մութ և խօնաւ նկուղների մէջ, Յիսուս ուղարկում էր իւր աշակերտներին այդ մարդկանց մօտ՝ դէպի լոյս կոչելու համար։

Այդ տեսակ մի դործ համապատասխան է մեր ուժերին և պարտաւորական մեզ համար: Գնալ աշխարհի հեռաւոր ծայրերը, քարոզել աւետարանը հեթանոսներին, ամեն ոք չի կարող: Շատերը չունին հոգու այդչափ ոյժ, հարկաւոր ջերմութիւն: Սակայն Աւետարանի կոչի խօսքերով դիմել իւր մերձաւորներին, հայրենի հօտի մոլորուած ոչխարներին, այդ կարող է անել մեզնից իւրաքանչիւրը: Եթէ մենք դեռ շատ հմուտ չենք Աւետարանին, այդ արդեւ լինել չի կարող: Առ այժմ դեռ մի բացատրիր Աւետարանը, դու մի միայն ցոյց տուր մարդկանց այդ, ասանքանց, «այստեղ է ճշմարտութիւնը, այստեղ է կեանքի բոլոր կնճռոտ խնդիրների լուծումը»: Աւետարանը ինքը ցոյց կտայ իւր ազդեցութիւնը, դու մի միայն տա՛ր մարդկանց դէպի Աւետարանը: Վերջում, ընդհանուր ուժով կամ ամեն մէկս առանձին, մենք ամենքս էլ կըմբռնենք Աւետարանի միտքը, իսկ այժմ քանի դեռ այնքան քիչ է ծանօթ Աւետարանը, կրկնենք անդադար. «մինչև որ կողմնացոյց չունենաս ձեռքիդ, կը մոլորուես և ճանապարհը չես գտնիլ, մինչև որ Աւետարանը չվերցնես, չես կարող կեանքի մոլորութիւններից դէպի ճշմարտութեան ճանապարհը դուրս գալ»:

Աւետարանի ընթերցումը սկիզբն է նոր կեանքի: Գնանք մեր տան կորած ոչխարների մօտ և շրջելով քարոզենք ու ասենք, թէ «մօտեցել երկնքի արքայութիւնը»: Այդ մենք ամենքս կարող ենք անել և պարտաւոր ենք անելու:

Մամբրէ վարդապետ.

